

Zápis z 8. jednání Komise RHMP pro udržitelnou energii a klima dne 8. 6. 2022

(Místo konání: Nová radnice MHMP + online - platforma Webex)

Účastníci prezenčně:

Martin Bursík, Petr Hlubeček, Jan Chabr, Tomáš Murňák, Štěpán Kyjovský, Ivan Jacko, Jaroslav Mach, Kateřina Schön, Tomáš Voříšek,

Účastníci online:

Vladimír Schmalz, Jiří Tencar, Jan Šurovský, Vojtěch Vosecký, Jiří Knitl

Omluveni:

Adam Scheinherr, Petr Hlaváček, Jaroslav Klusák, Ondřej Boháč

Hosté: Tereza Líbová, Alena Vondroušová, Alžběta Stránská, Daniel Vondrouš

Program:

- 1) Zpráva o prvním roce naplňování Klimatického plánu hl. m. Prahy do roku 2030 (tisk R-44611) / příl. 2
- 2) Tisk ke snížení závislosti hl. m. Prahy na zemním plynu z Ruska (tisk R-43775) / příl. 3
- 3) Různé

Průběh a hlavní výstupy jednání:

- 1) Martin Bursík představil Zprávu o prvním roce naplňování Klimatického plánu HMP a návrh úprav na základě tisku ke snížení závislosti na zemním plynu z Ruska.

M. Bursík představil prezentaci se shrnutím realizovaných opatření a projektů pro každou ze čtyř oblastí Klimatického plánu (udržitelná energetika, udržitelná mobilita, cirkulární ekonomika a adaptace).

(Prezentace je přílohou č. 1 tohoto zápisu. Podrobnosti obsahuje Zpráva o naplňování Klimatického plánu v usnesení RHMP č. 1370 ze dne 6.6.2022, které jsou součástí usnesení Zastupitelstva č. 38/47 ze dne 16.6.2022 uvedeného v příloze č. 2 tohoto zápisu.)

Energetika: Součástí byla např. informace o získání a čerpání dotací na projekty zejména FVE a komplexní energetická opatření v budovách, vytvoření a činnosti příspěvkové organizace PSOE, která má již téměř 800 potenciálních registrovaných zájemců o instalaci FVE, kteří se přihlásili přes webové stránky. Prvních 50 projektů je v procesu na základě Memoranda s PRE a Dohody o spolupráci s THMP; další budou následovat zejména po chystané změně legislativy. Očekává se velký boom FVE na bytových domech. (Praha má 30 000 bytových domů).

M. Bursík: Dokázali jsme překonat bariéru chybějícího zakotvení energetických společenství v legislativě a odpovídající regulace a začali s realizacemi dříve než ostatní. Připravuje se novela energetického zákona, na které se podílíme.

T. Voříšek: Novela zákona o hospodaření s energií a vyhláška zavedla povinnost pro velké budovy mít audit do tří let od zavedení zákonné povinnosti. Nově je možné audit dělat pro ucelené energetické hospodářství, a to tam, kde neproběhly zásadní energetické úpravy. Město rozhodne o tom, které skupiny budov projdou auditem.

Stockholmská návštěva potvrdila potenciál řeky pro využití velkých tepelných čerpadel (zde mají 7 čerpadel, největší mělo 50 MW tepelného výkonu).

Udržitelná mobilita: shrnuje zejména kolejovou dopravu, elektrobuses a metro.

J. Chabr: Máme Generel rozvoje dopravní infrastruktury z loňského roku.

Cirkulární ekonomika: Vojtěch Vosecký prezentoval shrnutí této oblasti:

Posunuli jsme všechna hlavní opatření. Radou bylo odsouhlaseno odkoupení areálu bioplynové stanice a okolních rozvojových pozemků ve Středočeském kraji. ZHMP 16.6.2022 by mělo schválit. Od 1. 1. 2022 si všichni vlastníci domů a bytů v Praze mohou bezplatně objednat nádoby na rostlinný bioodpad. Nyní je objednáno 26 000 ks sběrných nádob, což znamená zhruba 15 000 tun bioodpadu ročně.

Od května 2023 bude spuštěn pilotní projekt výroby biometanu z ÚČOV – půjde do sítě zemního plynu.

Vzhledem k problému s kovy, který lidé často nemají kam dávat, zároveň se množí dotazy na to, co se děje s plasty, Praha investovala do dotřídovací linky. Linka umožní zavést multikomoditní sběr tříděného odpadu - plastů, kovů a nápojových kartonů společně do jedné nádoby. Očekáváme zvýšení třídění a kvalitnější získanou surovinu. Návrh dotřídovací linky je 4-5 let, kapacitu 15 000 tun je možno navýšit až na 25 000 tun na vstupu. Pilotní provoz začne v září 2022. Využijeme cca 55 %, zbytek bude energeticky využit v ZEVO.

Multikomoditní sběr má hotový harmonogram zavedení pro následující cca rok a půl.

Nábytková banka získala v roce 2021 nábytek od 800 dárců, darovala jej do 324 sociálně potřebných domácností.

Re-use – Z 19 sběrných dvorů na území města mají 4 re-use pointy, kde lze odložit a následně získat využitelné předměty. Protočily se zde tisíce předmětů - od talířků po kola. Zatím se nepovedlo vytvořit centrální re-use centrum. Už dva roky se jedná o hale 39 v Pražské tržnici. Nyní se diskutuje o dalších místech – zejména v Praze 3.

Strategie přechodu HMP na cirkulární ekonomiku byla schválena v lednu 2022, do konce roku bude Akční plán, vybírá se koordinátor. Obsahuje cíle, priority, sdružování stakeholderů.

T. Murňák: SV tvrdí, že má problém s minimálním množstvím SKO požadovaným svozovou společností vzhledem k objednání bioopopelnice.

P. Hlubuček: Není to tak. Problém je v tom, že nyní můžeme sbírat jen rostlinný odpad. Zásadní pokrok nastane až cca 100 000 tun odpadu budeme vozit na bioplynku, vyřešíme splnění třídících cílů, zpracujeme jej mimo Prahu. Musíme dořešit jen sběr bioodpadu – obecně ze sídliště do bioplynky; z míst, kde bude tráva a listí z rodinných domů – půjde do kompostárny. Pokud bychom bioplynovou stanici včas nekoupili, museli bychom naopak platit velké peníze za zpracování. Dnes je velký hlad po bioplynkách. Moc děkuji všem, kdo se o tento obrovský úspěch zasloužili. Nemuseli jsme jít do žádných kompromisů. Je tam přípojka na plyn, místo je u sjezdu z dálnice, velký areál pro dostavbu dalších zařízení, včetně kompostárny.

Adaptace na změnu klimatu – představila Kateřina Schön:

Strategie adaptace je řízena vlastním dokumentem. Byl vytvořen zásobník adaptačních projektů - 265 projektů + 110 záměrů, přidalo se 74 % městských částí. Projekty v hodnotě více než 3,5 mld. + další necelá 1 mld. přesně nevyčíslených nákladů.

Akční plán výsadby milionu stromů (2019-26) – doposud za tři roky téměř půl milionu (OCP 395 000 stromů) do konce 2022 bude dalších 0,5 milionu, takže závazek bude překročen.

Vznikly dva významné metodické materiály - Standardy hospodaření se srážkovými vodami a Standard péče o uliční stromořadí.

Výstaviště bylo revitalizováno a přiřčeno ke Stromovce. Vznikly nové meze na polích. Nová mlhoviště v parcích. Mapování studen jako náhradních zdrojů při mimořádných událostech.

M. Bursík: Udělali jsme také **odhad úspor CO2** – dostáváme se na desítky tisíc tun ročně. Jsme zatím na počátku. 59 % uhlíkové stopy města tvoří emise z energetických zdrojů zvenčí.

Kolik bylo **profinancováno** a předpokládané a známé hlavní **náklady** uvádí Zpráva o naplňování Klimaplánu. Jsou zde jak výdaje z rozpočtu, tak i získané dotace.

M. Bursík: Rada HMP Zprávu schválila 6.6.2022. Bude dále projednána na Výboru pro ŽP i na finančním výboru. Mnozí členové komise sami vytvářeli materiál. Chceme dále požádat Radu o přijetí **opatření ke sledování plnění Klimatického plánu v rozpočtu** – viz návrh usnesení Komise.

P. Hlubuček: Už jsme diskutovali v minulém roce. Požádali jsme radní o podporu, nestalo se to. Můžeme nechat jako doporučení Komise Radě města.

2) Usnesení RHMP ke snížení závislosti plynu z Ruska - č. 1369 ze dne 6.6.2022 (příloha č. 3 zápisu)

P. Hlubuček: Rada schválila tisk, co v Praze můžeme udělat, abychom se zbavili závislosti na plynu z Ruska. Tisk byl Komisi rozeslán v podkladech. Mezi hlavní kroky patří příprava energocentra na ÚČOV, vtláčení bioplynu na ÚČOV do sítě, bioplynová stanice atp. Plyn jsme doposud vnímali jako ekologický a ekonomický nástroj a nově ho vnímáme i jako geopolitický nástroj. Předpoklad využití zemního plynu se velmi komplikuje. Válka jednou skončí. ČEZ pokračuje v převodu zdroje v Mělníku z uhlí na plyn, protože počítá s tím, že za několik let bude opět přístup k plynu. My se ale snažíme v Praze plyn omezit.

M. Bursík: 7 principů usnesení. Dotační program Čistá energie Praha nebude podporovat plynové kotle a zařízení ale tepelná čerpadla. Poradenské místo pro občany má nabízet řešení, jak se vyhnout plynu. Chceme upřednostnit zdroje obnovitelného a druhotného původu.

Hlasování o usnesení Komise pro udržitelnou energii a klima:

- 1. Bere na vědomí Zprávu o prvním roce naplňování Klimatického plánu hl. m. Prahy do r. 2030.**
- 2. Souhlasí s aktualizací Klimatického plánu s cílem snížit závislost hl. m. Prahy na zemním plynu z Ruska.**
- 3. Podporuje zadání analýzy využití toku Vltavy a odpadního tepla z významných chladících provozů k využití technologií tepelných čerpadel.**
- 4. Doporučuje Radě HMP, aby uložila odborům Magistrátu a požádala organizace zřízené hl. m. Prahou a městské společnosti a zapojila městské části, aby průběžně označovali a evidovali záměry a opatření na podporu realizace Klimatického plánu v min. detailu: investiční náklady / poskytnuté investiční dotace / zdroj dotace / úspora energie / úspora CO₂.**

Hlasování pro usnesení un block:

PRO - 9 v místnosti, 5 online; PROTI – 0; ZDRŽEL SE - 0

3) Různé

VI. Schmalz: Fotovoltaiku mohla dělat rovnou Pražská plynárenská.

M. Bursík + T. Voříšek: PSOE získala licenci na obchod s elektřinou v lednu 2022, připojení první výroby bude v nejbližších týdnech, v červnu. Pro nastartování realizací vznikla dohoda a spolupráce s Technologií HMP formou in-house zadání, postupně budou přibývat i další firmy. Proběhne jednání s městskými energetickými společnostmi. PSOE bude provozovatelem výroben.

Pražská plynárenská nemůže být součástí společenství – bylo by v rozporu se směrnicí. To vysvětlujeme opakovaně.

VI. Schmalz: Vytvořili jsme něco, co ještě nemělo legislativu. Jsem rád, že věcně se do toho THMP pustili a máme první realizace.

MB: Všem děkuji a těším se snad na další setkání v novém volebním období.

Zapsal: Daniel Vondrouš

Ověřil: Martin Bursík